

Нікогосян Ольга Олександрівна

Особливості участі політичних партій у місцевих виборах 2020 року

УДК 324(477)«2000»
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2021-1.10>

Нікогосян Ольга Олександрівна
кандидат політичних наук,
доцент кафедри соціальних теорій
Одеського національного університету
імені І.І. Мечникова
вул. Дворянська, 2, Одеса, Україна

25 жовтня 2020 року в Україні пройшли місцеві вибори, переможці яких визначатимуть політичний курс для жителів регіонів України наступні п'ять років. У зв'язку з цим актуальним є виявлення особливостей участі політичних партій. Метою статті є аналіз особливостей участі політичних партій у місцевих виборах 2020 року в Україні. Досягнення цієї мети є можливим за умови вирішення таких завдань, як аналіз успіхів, невдач та перспектив на майбутнє політичних партій, що брали участь у виборах; з'ясування того, як сформований розклад сил в Одеських міськраді та облраді буде впливати на політичну стабільність в регіоні.

Компаративістський підхід застосовувався до порівняння результатів політичних партій на виборах, що допомогло виявити їх особливості. Історичний метод використовувався під час аналізу особливостей участі політичних партій у місцевих виборах, що допомогло виявити фактори цього процесу. Системний метод сприяв розгляду політичної системи як цілісної, яка взаємодіє із зовнішнім середовищем і відчуває його вплив.

Виявлено такі особливості участі політичних партій у місцевих виборах, як загальнонаціональний тренд на зміцнення місцевих еліт; збільшення числа регіональних партій, що брали участь у виборах; варіативність ситуативних коаліцій у радах усіх рівнів; формування різних відносин між фракціями одних і тих самих партій у різних регіонах країни (в одних місцевих радах вони є опонентами, в інших – партнерами по коаліції); зниження підтримки загальнонаціональних партій, що змогли провести своїх кандидатів до міської та обласної рад Одеського регіону (особливо помітно падіння підтримки партії «Слуга народу», яка на парламентських виборах лише рік тому змогла завоювати довіру 47% виборців Одеської області); збереження політичної стабільності в регіоні завдяки компромісам, що вигідно всім сторонам, незважаючи на те, що до органів місцевого самоврядування увійшли представники політичних сил, що опонують і між якими вже виникли перші конфлікти.

Ключові слова: місцеві вибори, політичні партії, Одеські обласна та міська ради, електоральна популярність.

Вступ. 25 жовтня 2020 року в Україні пройшли місцеві вибори, переможці яких визначатимуть політичний курс для жителів регіонів України наступні п'ять років. У зв'язку з цим актуальним є виявлення особливостей участі політичних партій. Як справедливо зазначають українські політологи, «завдяки політичним партіям значною мірою забезпечується політична стабільність суспільств, що трансформуються. Їх динаміка зумовлена, по-перше, динамікою значущих потреб, інтересів, цінностей, ідеалів, які виступають на перший план суспільного життя, по-друге, прагненням політичних суб'єктів використовувати будь-яку можливість для зміцнення влади» [5, с. 76].

Роль політичних партій у розвитку демократії розкрили класики соціально-політичної думки М. Острогорський, М. Дюверже, Р. Міхельс, М. Вебер. Конституційно-правове регулювання організації та діяльності політичних партій України досліджує В. Кафарський, політичні партії як суб'єкт процесу політичного управління розглядаються в роботах І. Тімкіна та Н. Новікової. Політичні партії як суб'єкт виборчого процесу вивчалися І. Поліщуком, роль та місце політичних партій у місцевій політичній системі в процесі прийняття політико-управлінських процесів вивчено І. Козаченком. Політичні партії як суб'єкт формування органів місцевого самоврядування вивчаються

в роботах С. Конончука, В. Тихонова, В. Кампо. Різні аспекти функціонування політичних партій та формування переваг виборців розглянуто в збірнику «Новий погляд на партійні системи і переваги виборців» [7, с. 234], який склали статті учасників конференції до тридцятої річниці публікації знакової роботи ХХ ст. «Партійні системи і переваги виборців: Міжнаціональні перспективи» за редакцією С. Ліпсета і С. Роккана у 1967 році. Автор вступу С. Ліпсет розглядає роль партій у демократичних країнах, спираючись на роботи М. Вебера, Р. Міхельса, Й. Шумпетера. С. Ліпсет підкреслює, що демократія потребує інституціоналізації партій, що включає їх відповідну підтримку, узаконене існування опозиції, свободу слова й зібрань, наявність законодавчого регулювання, регулярні вибори, змінюваність уряду і «старих», і «нових» розмежувань [7].

Книга Р. Роуза і Н. Манро «Вибори і партії в нових європейських демократіях» [8, с. 17] присвячена різним аспектам функціонування в посткомуністичних країнах двох інститутів, партій і виборів, з розвитком яких пов'язували надії на подальшу демократизацію багато політиків, пересічних громадян і політологів. Цінність зазначеної роботи полягає в тому, що вона одна з небагатьох присвячена порівняльному аналізу партійної політики в посткомуністичних країнах.

Мета та завдання. Спираючись на теоретичні відкриття цих та інших авторів, визначимо мету статті. Отже, нею є аналіз особливостей участі політичних партій у місцевих виборах 2020 р. в Україні. Досягнення цієї мети є можливим за умови вирішення таких завдань, як аналіз успіхів, невдач та перспектив на майбутнє політичних партій, що брали участь у виборах; з'ясування того, як сформований розклад сил в Одеських міськраді та облраді буде впливати на політичну стабільність у регіоні.

Методи дослідження. Компаративістській підхід застосовувався до порівняння результатів політичних партій на виборах, що допомогло виявити їх особливості. Історичний метод використовувався до аналізу особливостей участі політичних партій у місцевих виборах, що допомогло виявити фактори цього процесу. Системний метод сприяв розгляду політичної системи як цілісної, яка взаємодіє із зовнішнім середовищем і відчуває його вплив.

Результати. Участь політичних партій у місцевих виборах 2020 року мала такі особливості: у виборах брало участь на 54 партії більше, ніж у виборах 2015 року, проте це на 155 партій менше від числа партій, що були зареєстровані в Україні станом на 1 січня 2020 року [2]. Водночас істотно збільшилась кількість регіональних партій, що брали участь у виборах. З місцевих партій Одеського регіону участь у виборах брали партії «Довіряй ділам», «Українська морська партія Сергія Ківалова», «Блок Едуарда Гурвіца».

Ще однією особливістю стало різке зменшення електоральної популярності партії «Слуга народу», що показало ситуативний характер високого рейтингу партії перед парламентськими виборами. Насправді той високий рейтинг був рейтингом Володимира Зеленського як нової надії українських громадян, а не оцінкою виборців діяльності партії, а результат партії «Слуга народу» на місцевих виборах став уже оцінкою її діяльності. Таким чином, низький результат «Слуг» в Одесі та Одеській області – це типова ситуація, що склалася майже у всіх областях України. Хоча політтехнологи партії намагаються рекламувати меседж, що партія «Слуга народу» отримала представництво у всіх радах. Частка правди в цьому є з огляду на те, що на попередніх місцевих виборах 2015 року такої партії не існувало і брати участь у виборах вона не могла.

Продовжуючи користуватися авторитетом найбільшої парламентської партії і Президента України, партія все ж таки зуміла отримати в багатьох радах ключові позиції, що дає підстави експертам говорити про перемогу партії «Слуга народу» на місцевих виборах. Так, за даними, опублікованими українським експертом В. Фесенко, «за більшістю кількісних показників (за даними на 18 листопада),

лідирує партія «Слуга народу»: найбільше число депутатів у місцевих радах (17,6% від тих депутатів, що представляють політичні партії), найбільше число обраних мерів міст, сільських та селищних голів (30,7% з тих, що представляють політичні партії), найбільше число депутатів обласних рад (282 мандати), найбільше число депутатів в міських радах (1 632 депутата) і районних радах (891 депутат)» [3].

В Одеській міськраді партії, яка посіла лише третє місце (12,46% голосів), вдалося отримати посаду секретаря й три комісії, а в Одеській обласній раді, посівши друге місце (17,55% голосів), – пост голови. Завдяки цьому партія зелених знайшла можливість розділяти успіхи, якщо вони будуть, у соціально-економічній сфері Одеського регіону з партією «Довіряй ділам», представники якої керують міською радою. Партія «Довіряй ділам», маючи у своєму розпорядженні соціально-економічні ресурси, змогла завоювати симпатії 26,19% виборців від тих, що взяли участь у голосуванні, еквівалентом яких стали 20 мандатів в Одеській міській раді. Отже, не дивно, що на виборах до Одеської обласної ради результати партії набагато скромніше, а саме 11,8% голосів. Тут «Довіряй ділам» пропустила вперед себе ОПЗЖ (26,81%) і «Слугу народу» (17,55%) [2]. Слід зазначити, що результат партії гірше, ніж на місцевих виборах 2015 року. Тоді партія провела в міськраду 27 депутатів (33,6%) проти нинішніх 20. На наш погляд, причиною цього став перехід виборців – колишніх прихильників партії до ОПЗЖ.

Громадянська мережа ОПОРА звинувачувала партію у використанні адміністративного ресурсу, зафіксувавши кілька десятків випадків порушення виборчого законодавства, які, на думку організації, могли вплинути на результати виборів. Можливо, у громадських активістів були підстави для таких висновків. Так, наприклад, ОПОРА заявила про те, що на головній сторінці офіційного сайту Одеської міськради у вкладці «Міська влада» для користувача передбачена можливість перейти на сайт, присвячений роботі Одеського міського голови, а на головній сторінці сайту є напис «Довіряй ділам. Об'єкти міської інфраструктури 2015–2020» [1].

Однак те, що представники «Довіряй ділам», головним з яких є мер Одеси, за обов'язком своєї служби займалися і займаються повсякденними проблемами міста і його жителів, є фактором об'єктивним. Якщо мер на час виборів і міг би піти у відпустку, то не йти ж у відпустку всім службам, відповідальним за життєзабезпечення міста. Перемога Геннадія Труханова на чергових виборах мера Одеси була прогнозованою. Чинний мер не тільки вигідно відрізняється від попередніх мерів у своєму ставленні до міста й городян, але й продовжує завойовувати симпатії городян. «Один із принципів функціонування демократичної

системи можна сформулювати таким чином: політичного лідерства досягає той, хто здатний краще за інших переконати громадян у тому, що саме він здатний виконати цю функцію і принести користь суспільству» [4, с. 52]. Геннадію Труханову вдалося переконати городян у тому, що краще ніхто не впорається з роботою мера міста, ніж він.

Як пише А. Сіленко, «однією зі специфічних особливостей сьогodнішньої соціально-психологічної та політичної ситуації в суспільстві можна назвати нездатність більшості населення країни зробити відрефлексований політичний вибір, який базується на врахуванні своїх реальних інтересів, тому значна частина громадян визначає своє ставлення до тих чи інших політичних лідерів чисто емоційно, з урахуванням сформованих симпатій або антипатій, довіри недовіри до конкретних людей, при цьому не звертаючи ніякої уваги на їх програми і результати попередньої діяльності» [4, с. 52].

Дійсно, так і було, а політологи, які прагнули підвищити політичну культуру громадян, радили їм обирати відповідальних політиків, оцінюючи їх справи, а не слова. В цьому сенсі партія «Довіряй ділам» дуже добре вловила цей тренд та відобразила його у своїй назві. З огляду на те, що партія через своїх представників в органах місцевого самоврядування дійсно багато робить для міста, жителі оцінили її справи. Таким чином, політична культура громадян поступово підвищується, вони починають більше звертати уваги на дії, а не на слова політиків.

Ще однією особливістю минулих виборів можна вважати усвідомлений вибір жителями Одеси та Одеської області місцевої партії «Довіряй ділам», якій вони в черговий раз віддали перевагу в системі одеської влади на наступні п'ять років. Партія не змогла сформувати більшість у міській раді, але стала основою сформованої ситуативної більшості. Щодо порушень правил поширення агітаційних матеріалів, то ними грішили багато інших партій, що також фіксувала ОПORA.

Майже не менш успішно, ніж партія «Довіряй ділам» на виборах в Одеському регіоні виступила партія «Опозиційна платформа – За життя», яку непримиренні опоненти ототожнюють із так званим російським миром. На минулих виборах цю нішу займала партія «Опозиційний блок», фракція якої в Одеській міськраді налічувала 12 депутатів. На думку деяких експертів, говорити про зростання електоральної популярності партії ОПЗЖ не варто. Причиною солідної підтримки виборців вони вважають низьку явку на вибори. Ймовірно, є підстави так думати. Однак водночас багато хто з експертів вважає низьку явку загальносвітовим трендом. Порівняно з парламентськими на місцевих виборах явка завжди менше.

Однією з патріотичних партій, яка традиційно робить акцент на гуманітарній політиці, є «Євро-

пейська солідарність», виступ якої на виборах можна вважати успіхом: в Одесі партія отримала 11,87%, а в Одеській області – 10,37% голосів. У міській раді фракція партії порівняно з фракцією попереднього скликання зменшилась на 4 осіб. З огляду на те, що партії доводилося працювати на тлі приголомшливої поразки Петра Порошенка на президентських виборах, це непоганий результат, тому третє місце представника партії на виборах мера Одеси теж можна вважати певним успіхом, однак, як і в ситуації з партією «зелених», не окремого кандидата, а бренду партії «Європейська солідарність». Партія також використовує власний адміністративний ресурс, результатом чого став пост голови Подільського районного зібрання.

Однією з нових партій на одеському партійному небосхилі є «Партія Шарія». Фактично ця політична сила боролася за голоси виборців на одному полі з партіями «Довіряй ділам», «ОПЗЖ», «Українська Морська партія». На виборах до Одеської міськради партія отримала 5%, до Облради – 5,9% голосів виборців. Таким чином, можна сказати, що «Партія Шарія» переграла «Українську Морську партію» і партію «Самопоміч», які в попередньому складі Одеської міськради отримали 6,9% і 5,5% відповідно [2].

До Одеської облради, окрім усіх партій, що сформували фракції у міськраді, пройшла також партія «За майбутнє» (10,01%). Її лідером є колишній одеський губернатор Ігор Палиця. Партія показала непоганий результат, незважаючи на те, що була створена тільки в травні 2020 року. Більш того, вона випередила «Батьківщину», що є доволі довголітнім, досвідченим гравцем в українській політиці. Рейтинг «За майбутнє» на виборах усіх облрад склав 8,6%. Це четверте місце після «Слуги народу» (14,5%), «Європейської солідарності» (13,7%) та ОПЗЖ (12,5%). «Батьківщина» (8,5%) посідає п'яте місце. За результатами виборів міських, селищних і сільських голів партія «За майбутнє» посіла друге місце в країні. Також кандидати від партії стали мерами в Черкасах, Полтаві, Бердянську та Нікополі [2].

Аутсайдером місцевих виборів стала «Українська Морська партія» Сергія Ківалова, яка не змогла подолати бар'єр у 5% і залишилася за бортом місцевих рад усіх рівнів. На наш погляд, однією з причин невдачі партії стали незрозумілі для виборця принципи кадрової політики під час складання партійного списку й невиразна виборча кампанія. Зокрема, була відсутня концепція презентації партії. Замість того, щоби включити до першої десятки кандидатів професіоналів, наприклад, у галузях юриспруденції та економіки, можливо, все ж таки відобразити в кадровій політиці амбіції бути саме морською партією, керівництво партії пішло за принципом партії «зелених» і включило до першої десятки випадкових людей.

Однак моряки та їхні сім'ї, як й інші соціальні групи, потребують представництва своїх інтересів в органах місцевого самоврядування та органах державної влади. Так, наприклад, 25 січня 2021 року моряки вийшли на акції протесту в декількох містах України, зокрема в Одесі, проти корупції у сфері дипломування співробітників морського транспорту. Моряків турбувало не те, що кожні п'ять років вони змушені оновлювати сертифікати й підвищувати кваліфікацію, а те, що система перешкоджає можливості самостійно скласти тести. Щоб отримати необхідні документи, морякам потрібно платити хабарі. Вихід із цієї ситуації вони бачать в адаптації сертифікації відповідно до міжнародних стандартів. Здається, що в таких ситуаціях на допомогу морякам могла би прийти «Українська Морська партія», і таку діяльність партії обов'язково оцінили б одесити.

Також в нинішньому складі Одеської міської ради та облради не буде фракцій партії «Самопоміч», яка втратила статус національної партії, отже, відтепер, як і раніше, залишається регіональною. Навіть на виборах до Львівської міськради партія посіла лише друге місце та пропустила вперед «Європейську солідарність». Однак на мерських виборах переміг чинний мер Андрій Садовий, головним суперником якого був представник «Європейської солідарності».

Той факт, що жодна з партій не змогла завоювати абсолютну більшість голосів виборців, не дає їм змоги демонструвати непримиренність з іншими партіями, що бачать виборці в телевізійних шоу, тому природно, що, не отримавши більшість, партія «Довіряй ділам» була готова до ситуативних союзів. Це в одному зі своїх інтерв'ю підтвердив депутат партії «Довіряй ділам» Олександр Іваницький: «Для розумної, стабільної роботи на благо нашого міста, звичайно ж, будуть, ситуативні союзи, будуть об'єднання. З моєї точки зору, здорових людей набагато більше в Одеській міськраді, ніж людей, які будуть працювати на «хайп» і на певні телевізійні картини» [6].

Сформована ситуативна коаліція в Одеській міськраді стала результатом домовленостей, непримиренних у залі парламенту, партій «Слуга народу» та «Євросолідарність». Якщо в Київській області вони ворогують між собою, а у Львівській області навіть побилися, то в Одесі обидві приєдналися до мерської партії «Довіряй ділам». Остання, отримавши 20 мандатів, стала однією з двох великих фракцій. Слід зазначити, що партія «Довіряй ділам» співпрацювала з «Євросолідарністю» і в попередньому скликанні.

Таким чином, надіям ОПЗЖ на те, що їхня фракція стане основою для створення більшості в Одеській міській раді, облраді та райрадах області, не судилося здійснитися. Ситуативні союзи в Одеській міськраді та облраді є причиною

конфліктів, з яких почалася діяльність в органах місцевого самоврядування. Однак надія на політичну стабільність в регіоні є, адже готовність непримиренних політичних сил до домовленостей з опонентами підтверджує, що на кону стоять не ідеологічні цінності, а міський бюджет.

Висновки. Виявлено такі особливості участі політичних партій в місцевих виборах, як загальнонаціональний тренд на зміцнення місцевих еліт; збільшення числа регіональних партій, що брали участь у виборах; варіативність ситуативних коаліцій у радах всіх рівнів; формування різних відносин між фракціями одних і тих самих партій у різних регіонах країни (в одних місцевих радах вони є опонентами, а в інших – партнерами по коаліції; в Одеській міській раді таку коаліцію створили партії «Довіряй ділам», «Слуга народу» та «Євросолідарність»); зниження підтримки загальнонаціональних партій, що змогли провести своїх кандидатів до міської та обласної рад Одеського регіону, однак ці результати не були вражаючими (особливо помітно падіння підтримки партії «Слуга народу», яка на парламентських виборах лише рік тому змогла завоювати довіру 47% виборців Одеської області); збереження політичної стабільності в регіоні завдяки компромісам, що вигідно всім сторонам, незважаючи на те, що до органів місцевого самоврядування увійшли представники політичних сил, що опонують і між якими вже виникли перші конфлікти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Офіційний сайт Одеської міськради містить посилення на сайт Геннадія Труханова, на якому розміщена його передвиборча програма. URL: https://www.oporaua.org/news/vybory/mistsevi-vybory/mistsevi_2020/21294-ofitsiinii-sait-odeskoyi-miskradi-mistit-posilannia-na-sait-gennadiia-trukhanova-na-iakomu-rozmishchena-iogo-peredviborcha-programa?fbclid=IwAR0R8L7pBIHX7Ez6qshkaskeTJKAoPNqTHpS7G2NkaRhs6PAyXUTicVxrQ8 (дата звернення: 26.12.2020).
2. Офіційний сайт Центральної Виборчої комісії. URL: <https://www.cvk.gov.ua> (дата звернення: 5.01.2021).
3. Партийное измерение итогов местных выборов – 2020 URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/fesenko/5fbb7f2c065f1> (дата звернення: 27.01.21).
4. Сіленко А. Інформаційні технології створення образу політичного лідера. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень*. 2007. Вип. 35. С. 52–67.
5. Тімкін І., Новикова Н. Політичні партії як суб'єкти процесу політичного управління. *Політичний менеджмент*. 2010. № 4. С. 74–82.
6. У Труханова готови к коалициям и ситуативным союзам в новом горсовете. URL: https://timer-odessa.net/news/ru_truhanova_gotovi_k_koalitsiyam_i_situativnim_soyuzam_v_novom_gorsovete_323.html (дата звернення: 27.01.21).

7. Party systems and voter alignments revisited / ed. by L. Karvonen, S. Kuhnle. L., N.Y. : Routledge, 2001. 317 p.
8. Rose R., Munro N. Elections and parties in new European democracies. Wash. : CQ Press, 2003. 309 p.

REFERENCES:

1. Oficijnij sajt Odeskoyi miskradi mistit posilannya na sajt Gennadiya Truhanova, na yakomu rozmishena jogo peredviborcha programma [The official site of the Odessa City Council contains a link to the site of Gennady Trukhanov, where his election program is posted]. URL: https://www.oporaua.org/news/vybory/mistsevi-vybory/mistsevi_2020/21294-ofitsiinii-sait-odeskoyi-miskradi-mistit-posilannya-na-sait-gennadiia-trukhanova-na-iakomu-rozmishchena-iogo-peredviborcha-programa?-fbclid=IwAR0R8L7pBIHX7Ez6qshkaskeTJKAoPNqTHpS7G2NKArhS6PAyXUTlcVxrQ8 [in Ukrainian]. (2020, December, 26).
2. Oficijnij sajt Centralnoyi Viborchoyi komisiji [Official site of the Central Election Commission]. URL: <https://www.cvk.gov.ua> (2021, January, 05).
3. Partijnoe izmerenie itogov mestnyh vyborov – 2020 [Party measurement of the results of local elections

in 2020]. URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/fesenko/5fbb7f2c065f1> (2021, January, 27).

4. Silenko, A. (2007). Informacijni tehnologiyi stvorenyya obrazu politichnogo lidera [Information technology for the image of a political leader]. *Naukovi zapiski Institutu politichnih i etnonacionalnih doslidzhen* [Scientific notes of the Institute of Political and Ethnonational Studies] Vol. 35, pp. 52–67. [in Ukrainian].
5. Timkin, I., Novikova, N. (2010) Politichni partiyi yak sub'yekti procesu politichnogo upravlinnya [Political parties as subjects of the process of political governance]. *Politichnij menedzhment* [Political management], no. 4, pp. 74–82. [in Ukrainian].
6. U Truhanova gotovy k koaliciyam i situativnym soюзam v novom gorsovete. [Trukhanov is ready for coalitions and situational alliances in the new City Council] URL: https://timer-odessa.net/news/u_truhanova_gotovy_k_koalitsiyam_i_situativnim_soyuzam_v_novom_gorsovete_323.html (2021, January, 27).
7. Party systems and voter alignments revisited. Ed. by L. Karvonen, S. Kuhnle. L., N.Y.: Routledge, 2001. 317 p.
8. Rose, R., Munro, N. (2003). Elections and parties in new European democracies. Wash. : CQ Press, 309 p.

Features of political parties' participation in the 2020 local elections

Nikogosyan Olga Oleksandrivna

Candidate of Political Sciences,
Associate Professor at the Department
of Social Theories
Odessa I. I. Mechnikov National University
Dvoryanskaya str., 2, Odessa, Ukraine

On October 25, 2020, local elections were held in Ukraine. The winners of which will determine the political course for the residents of the regions of Ukraine for the next five years. It is important to identify the features of political parties' participation. The purpose of the article is to analyze the peculiarities of political parties' participation in the 2020 local elections in Ukraine. Achieving this goal is possible by solving the following tasks: to analyze the successes, failures and prospects for the future of political parties that participated in the elections; to find out how the current distribution of forces in the Odessa City Council and Regional Council will affect political stability in the region.

The comparative approach was used in comparing the results of political parties in the elections, which helped to identify their features. The historical method was used in the analysis of the peculiarities of political parties' participation in local elections, which helped to identify the factors of this process. The systemic method contributed to the consideration of the political system as a whole, which interacts with the external environment and feels its influence.

The following features of political parties' participation in local elections were revealed: national trend of strengthening local elites; increasing the number of regional parties that participated in the elections; variability of situational coalitions in councils of all levels; in different regions between the factions of the same parties are different relations; in some local councils they are opponents, in others they are coalition partners; decrease in support of national parties which were able to spend the candidates to city and regional councils of the Odessa region; despite the fact that the city and regional councils include representatives of the opposing political forces political stability in the region will be maintained through compromises, which is beneficial to all parties.

Key words: local elections, political parties, Odessa regional and city councils, electoral popularity.